

بسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان خوانسار دبیرستان دخترانه ۱۷ شهریور

نام درس: فارسی (۲) پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی - علوم انسانی سال تحصیلی: ۹۹-۰۰

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۵ ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی: نام پدر: شماره دانش آموزی:

نمره به عدد	نمره به حرف	نام و نام خانوادگی مصحح	امضا و تاریخ
نمره آزمون پس از تصحیح		مریم اورعی	

تعداد سوالات ۳۱ تعداد صفحات ۷

ردیف متن سوال (صفحه یک) بارم

الف) قلمرو زبانی

واژه «آن» در همه گزینه ها، به جز گزینه صفت اشاره است؟

۱	الف) بلند آن سر، که او خواهد بلندش ب) خدا را بر آن بنده بخشایش است ج) کمال عقل آن باشد در این راه د) چه اندیشید آن دم، کس ندانست	۰.۲۵
---	---	------

نژند آن دل، که او خواهد نژندش
که خلق از وجودش در آسایش است
که گوید نیستم از هیچ آگاه
که مژگانش به خون دیده تر شد

معنی درست واژه های «اقبال - حمیت - وبال - کران» به ترتیب کدام است؟

۲	الف) سیه روزی - حامی - سختی - ساحل ب) بدبختی - حمایت - عذاب - طرف ج) سعادت - جوانمردی - گردن - کاخ د) خوشبختی - مردانگی - گناه - کنار	۰.۲۵
---	--	------

معنی چند واژه در کمانک روبروی آن نادرست نوشته شده است؟
«زنخدان (چانه) - خیل تاش (انبوه) - مقرون (نزدیک به هم) - لختی (اندکی) - شرع (خیمه) - صلت (پاداش) - شاب (پاک) - وعظ (اندرز) - طوع (توجه) - بالبداهه (ارتجالاً).»

۳	الف) دو ب) سه ج) چهار د) پنج	۰.۲۵
---	---------------------------------------	------

واژه های کدام گزینه به ترتیب در معانی «تابان - کوتاهی کردن در کاری - رهسپار - شبرو» می باشد؟

۴	الف) مشعشع - تفریط - عازم - شبگرد ب) متلألی - افراط - عزم - شبگیر ج) فروغ - گزاف کاری - رهگذار - شبگرد د) التهاب - فرط - عازم - چاشتگاه	۰.۲۵
---	--	------

۰۲۵	معنی واژه های مشخص شده در کدام گزینه درست است؟ الف) نژند آن دل، که او خواهد نژندش ← کهنه ب) سپیده فردا گنجه با نهیب و صغیر گلوله های توپ روس، باز شد. ← فرستادن ج) خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می خوانند. ← گرامیداشت د) مردم روزگار بر تقوا و زهد او متفق بودند. ← مخالف	۵
۰۲۵	نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) جز عشق مباد سرنو شتم ب) آزاد کن از بلای عشقم ج) نه خود را بیفکن که دستم مگیر د) اگر لطفش قرین حال گردد	۶
۰۲۵	تعداد جملات در کدام گزینه کم تر است؟ الف) برو شیر درنده باش، ای دغل ب) بلند آن سر، که او خواهد بلندش ج) بگیر ای جوان دست درویش پیر د) کرم ورزد آن سر که مغزی دراوست مینداز خود را چو روباه شل. نژند آن دل، که او خواهد نژندش نه خود را بیفکن که دستم بگیر که دون همتانند بی مغز و پوست	۷
۰۲۵	نقش واژه های مشخص شده به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟ « حق، تعالی، عزرائیل را بفرمود: « برو؛ اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار بگیر و بیاور.» عزرائیل بیامد و به قهر، یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت و بیاورد. آن خاک را میان مکه و طائف، فرو کرد، عشق، حالی دو اسبه می آمد.» الف) مفعول - معطوف - مضاف الیه - نهاد ب) متمم - متمم - مفعول - قید ج) متمم - معطوف - مضاف الیه - قید د) مفعول - متمم - مضاف الیه - بدل	۸
۰۲۵	در کدام گزینه تعداد ترکیب های وصفی، بیشتر است؟ الف) در آن دریای خون در دشت تاریک ب) از این سدّ روان، در دیده شاه ج) در آن دریای خون در قرص خورشید د) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک به دنبال سر چنگیز می گشت ز هر موجی هزاران نیش می رفت غروب آفتاب خویشتن دید خدا داند چه افسرها که رفته!	۹

۰.۲۵	<p>نوع «را» در همه گزینه ها، به جز گزینه..... یکسان است؟</p> <p>الف) تا از حکایت های شیخ ما، او را چیزی می نوشتم.</p> <p>ب) چون پادشاه را سلامت یافتند، خروش و دعا بود از لشکری و رعیت</p> <p>ج) همین حالت صلح، او را بردباری و تحمل عظیم بخشید.</p> <p>د) سلام کرد و گفت: « فلان پیر از کوه لکام تو را سلام گفت.»</p>	۱۰
۰.۲۵	<p>ب) قلمرو ادبی</p> <p>در بیت زیر، کدام دسته از آرایه های ادبی دیده می شود؟</p> <p>« به نام چاشنی بخش زبان ها حلاوت سنج معنی در بیان ها »</p> <p>الف) مراعات النظیر - مجاز - تشبیه - کنایه</p> <p>ب) مراعات النظیر - حس آمیزی - مجاز - کنایه</p> <p>ج) حس آمیزی - مجاز - تشبیه - تضاد</p> <p>د) کنایه - مجاز - جناس - مراعات النظیر</p>	۱۱
۰.۲۵	<p>آرایه های مشترک دو بیت زیر چیست؟</p> <p>« کزین پس به کنجی نشینم چو مور نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست</p> <p>الف) جناس - تشبیه - تلمیح</p> <p>ب) مراعات النظیر - تشبیه - ایهام</p> <p>ج) جناس - حس آمیزی - کنایه</p> <p>د) تضاد - جناس - تشبیه</p> <p>که روزی نخوردند پیلان به زور چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست»</p>	۱۲
۰.۲۵	<p>آرایه های «تشخیص-جناس-کنایه-واژه آرایی یا تکرار» در کدام گزینه تماماً دیده می شود؟</p> <p>الف) گفت ای پسر این نه جای بازی است</p> <p>ب) فرزند عزیز را به صد جهد</p> <p>ج) گرچه ز شراب عشق مستم</p> <p>د) برداشته دل ز کار او بخت</p> <p>بشتاب که جای چاره سازی است بنشانند چو ماه در یکی مهده عاشق تر ازین کنم که هستم. درماند پدر به کار او سخت</p>	۱۳
۰.۲۵	<p>هر سه آرایه « تشبیه - اغراق - کنایه » در کدام گزینه یافت می شود؟</p> <p>الف) عباس میرزا، سوار بر اسبی کوه پیکر و چابک، همچون معبدی که بر فراز تپه ای جلوه گری کند، دل از ناظران می برد.</p> <p>ب) اجساد و زخمی های روس ها و مردم گنجه، مثل برگ های خزان زده، زمین را پوشانده بود.</p> <p>ج) دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود. فکر حمله روس، کابوس وار روی دربار چنبره زده بود.</p> <p>د) آفتاب داشت تیغ می کشید. گرد و غبار سپاهیان، آسمان تبریز را فرا گرفته بود.</p>	۱۴

۰.۲۵	<p>ج) قلمرو فکری</p> <p>کدام عبارت از بیت زیر دریافت می شود؟</p> <p>« برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت »</p> <p>الف) پدر مجنون به او سخت گیری می کرد.</p> <p>ب) بخت و اقبال از مجنون رو برگردانیده بود.</p> <p>ج) مجنون دل به کار کردن نمی داد</p> <p>د) پدر مجنون از کارهای او در شکفت بود</p>	۱۵
۰.۲۵	<p>هریک از مفاهیم زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>«مقاومت و ایستادگی - تسلیم شدن - طلوع کردن - بی نظمی و سرکشی»</p> <p>الف) موج های سنگین و افسار گسیخته ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود.</p> <p>ب) مردم با سنگ پاره ها، سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند.</p> <p>ج) سر سپردگی چندتن از دشمنان خانگی سبب شد دروازه به روی دشمن باز شود.</p> <p>د) صبح حرکت فرا رسید. آفتاب داشت تیغ می کشید.</p> <p>۱) ب-الف-ج-د</p> <p>۲) الف-ب-د-ج</p> <p>۳) ج-ب-الف-د</p> <p>۴) ب-ج-د-الف</p>	۱۶
۰.۲۵	<p>مفهوم کدام بیت با توجه به آیه « تَعَزُّ مَن تَشَاءُ وَتُدَلُّ مَن تَشَاءُ » متفاوت است؟</p> <p>الف) یک را همی تاج شاهی دهد</p> <p>ب) یکی را که در بند بینی مخند</p> <p>ج) یکی را ز ماهی رساند به ماه</p> <p>د) یکی زا دهد تاج و تخت بلند</p> <p>یکی رابه دریا به ماهی دهد</p> <p>مبادا که روزی درافتی به بند</p> <p>یکی را زمه اندر آرد به چاه</p> <p>یکی را کند خوار و زار و نژند</p>	۱۷
۱	<p>کوتاه پاسخ</p> <p>لغت مربوط به هریک از توضیحات زیر را بنویسید.</p> <p>الف) آن است که خداوند، اسباب را موافق خواهش بنده، مهیا کند تا خواهش او به نتیجه برسد. ←</p> <p>ب) نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو چرخ که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می بستند. ←</p> <p>ج) نام مرضی که بیمار، آب بسیار خواهد. ←</p> <p>د) موجود خیالی یا سیاهی ای که بر روی شخص خوابیده می افتد؛ کابوس ←</p>	۱۸

۱	<p>نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) زرخدان فرو برد چندی به جیب که <u>بخشنده</u>، روزی فرستد ز غیب. ب) کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه ج) در آن تاریک شب می گشت پنهان <u>فروغ</u> خرگه خوارزمشاهی د) چو موسم <u>حج</u> رسید، برخاست</p>	۱۹
۱ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵	<p>با توجه به متن « و می شنویم که قاضی بُست، بوالحسن بولانی و پسرش بوبکر سخت تنگ دست اند و از کس چیزی نستانند و اندک مایه ضیعتی دارند. یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشان را ضیعتکی حلال خردند.» الف) نقش واژه های مشخص شده در جمله زیر را بنویسید. « قاضی بُست، بوالحسن بولانی و پسرش بوبکر سخت تنگ دست اند.» ب) در کدام جمله حذف صورت گرفته است؟ و نوع آن «لفظی و معنوی» را مشخص کنید. ج) دو پیوند وابسته ساز از متن بیابید و بنویسید. د) یک ضمیر مشترک از متن بیابید و نقش دستوری آن را بنویسید.</p>	۲۰
۱	<p>رابطه معنایی جفت واژه های زیر را بنویسید. «ترادف-تناسب- تضاد- تضمن» الف) ماه و ستاره ← ب) گل و لاله ← ج) فراز و نشیب ← د) خواری و پستی ←</p>	۲۱
۰.۵ ۰.۵	<p>در عبارت های زیر، «مجازها» را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید. الف) به کران آب فرود آمدند و خیمه ها و شراع ها زده بودند. ب) زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه ها به شمشیر بیاورده باشد و بُتان شکسته و پاره کرده.</p>	۲۲

<p>۰.۵ ۰.۵ ۰.۲۵ ۰.۵</p>	<p>نوشته زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «و این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد. تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود.»</p> <p>الف) منظور از «این مرد بزرگ و دبیر کافی» چه کسی است؟</p> <p>ب) «دبیر کافی» به چه معنی است؟</p> <p>ج) معادل امروزی «نماز پیشین» چیست؟</p> <p>د) مفهوم کنایی «قلم در نهادن» را بنویسید.</p>	<p>۲۳</p>
<p>۱</p>	<p>با توجه به جملات زیر:</p> <p>۱- از ابرکرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد.</p> <p>۲- اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود.</p> <p>الف) کدام جمله، جمله‌ی مرکب است؟</p> <p>ب) جمله‌ی هسته، کدام است؟</p> <p>ج) جمله وابسته، کدام است؟</p> <p>د) حرف پیوند وابسته ساز را بنویسید.</p>	<p>۲۴</p>
<p>۰.۵</p>	<p>حمیدی شیرازی در ابیات زیر، چه کسی را وصف می‌کند؟</p> <p>«چه اندیشید آن دم، کس ندانست که مژگانش به خون دیده تر شد ز آتش در سپاه دشمن افتاد چو آتش هم کمی سوزنده تر شد»</p>	<p>۲۵</p>
<p>۱</p>	<p>شاعر در بیت زیر، چه صحنه‌ای از نبرد را وصف می‌کند؟</p> <p>ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد</p>	<p>۲۶</p>
<p>۰.۷۵</p>	<p>در عبارت‌های زیر، مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟</p> <p>الف) شما در این <u>آینه</u>، نقش‌های بوقلمون بینید.</p> <p>ب) هر لحظه، از خزاین <u>غیب</u>، گوهری در نهاد او تعبیه می‌کردند.</p> <p>ج) از حکمت ربوبیت، به <u>سر</u> ملایکه فرو می‌گفت.</p>	<p>۲۷</p>

مفهوم کنایی عبارت های زیر را بنویسید.
 الف) هر روز خنیده نام تر گشت.
 ب) دمار از جان این غولان کشم سخت
 ج) من این نپذیرم و در عهده این نشوم

سوالات جور کردنی

توضیحات داده شده در ستون «الف» مربوط به کدام لغات در ستون «ب» می باشد. (در ستون «ب» ۴ مورد اضافی است.)

ب	الف
الف) شائبه ب) مُرید ج) مُشْتَبِه د) مرشد و) تحت الحمایگی ه) تسخیر ی) رقعت ن) توقیع	۱- مهر یا امضای پادشاهان و بزرگان در ذیل یا بر پشت فرمان یا نامه ۲- آن که مراحل سیر و سلوک را پشت سر گذاشته و سالکان را راهنمایی و هدایت می کند. ۳- به شک اندازنده درباره وجود چیزی، و به مجاز، عیب و بدی یا نقص در چیزی. ۴- در مورد یک کشور یا سرزمین، یکی از اشکال استعمار و مرحله ای قبل از تبدیل کامل به مستعمره است.

ابیات داده شده در ستون «الف» را به آرایه های مربوط به آن ها در ستون «ب» وصل نمایید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

ب	الف
الف) اغراق - تشبیه ب) مجاز - تلمیح ج) تشخیص - متناقض نما د) جناس - کنایه	۱- بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش ۲- کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه. ۳- در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می گشت

در جدول زیر، هریک از آثار ستون «الف» مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

ب	الف
الف) نظامی ب) عطار ج) نجم الدین رازی د) وحشی بافقی و) جامی	۱- فرهاد و شیرین ۲- تحفه الاحرار ۳- لیلی و مجنون ۴- تذکره اولیا

